

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 25 lutego 2010 r. *

W sprawie C-172/08

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Commissione tributaria provinciale di Roma (Włochy) postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 kwietnia 2008 r., w postępowaniu

Pontina Ambiente Srl

przeciwko

Regione Lazio,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C. Toader, prezes ósmej izby, pełniący obowiązki prezesa drugiej izby, C.W.A. Timmermans, K. Schiemann, P. Kūris (sprawozdawca) i L. Bay Larsen, sędziowie,

* Język postępowania: włoski.

rzecznik generalny: E. Sharpston,
sekretarz: R Şereş, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 czerwca 2009 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Pontina Ambiente Srl, przez F. Zadottiego, ragioniere, oraz A. Presutiego, avvocato,
- w imieniu rządu włoskiego, przez I. Bruni, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez G. De Bellisa, avvocato dello Stato,
- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich, przez A. Aresu oraz J.B. Laignelota, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 17 września 2009 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- ¹ Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 12 WE, 14 WE, 43 WE i 46 WE, art. 10 dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182, s. 1), zmienionej rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r. (Dz.U. L 284, s. 1) (zwanej dalej „dyrektywą 1999/31”), jak również dyrektywy 2000/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. L 200, s. 35).
- ² Ów wniosek został złożony w ramach sporu pomiędzy Pontina Ambiente Srl (zwaną dalej „Pontina Ambiente”) a Regione Lazio dotyczącego dwóch decyzji podatkowych stwierdzających zwłokę Pontina Ambiente w zapłacie szczególnego podatku od umieszczania odpadów stałych na składowiskach za trzeci i czwarty kwartał 2004 r. i nakładających na nią kary wraz z odsetkami.

Ramy prawne

Uregulowania unijne

3 Motyw dwudziesty dziewiąty dyrektywy 1999/31 ma następujące brzmienie:

„Należy podjąć środki w celu zapewnienia, że ceny ustalone za usuwanie odpadów ze składowiska [za usuwanie odpadów poprzez ich umieszczanie na składowisku] pokrywają wszystkie koszty związane z utworzeniem i działaniem składowiska odpadów, w możliwie największym stopniu włącznie z zabezpieczeniem finansowym lub jego odpowiednikiem, które podmiot zajmujący się składowiskiem odpadów jest zobowiązany zapewnić, oraz szacowanym kosztem zamknięcia składowiska odpadów, wraz z wymaganym okresem poeksploatacyjnego nadzoru”.

4 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 1999/31 stanowi:

„Uwzględniając spełnienie wymagań dyrektywy [Rady] 75/442/EWG [z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów (Dz.U. L 194, s. 39), zmienionej decyzją Komisji 96/350/WE z dnia 24 maja 1996 r. (Dz.U. L 135, s. 32) (zwanej dalej »dyrektywą 75/442«)], w szczególności jej art. 3 i 4, celem niniejszej dyrektywy jest, poprzez surowe wymagania eksploatacyjne i techniczne dotyczące odpadów i składowisk, zapewnienie środków, procedur i zasad postępowania zmierzających do zapobiegania negatywnym dla środowiska skutkom składowania odpadów w trakcie całego cyklu istnienia składowiska, w szczególności zanieczyszczeniu wód powierzchniowych, wód gruntowych, gleby i powietrza oraz skutk[om] dla środowiska globalnego, włącznie z efektem cieplarnianym, a także wszelkie[mu] ryzyk[u] dla zdrowia ludzkiego, lub [zmierzających do] zmniejszenia [tych skutków] w jak największym stopniu”.

5 Zgodnie z art. 2 dyrektywy 1999/31:

„Do celów niniejszej dyrektywy:

[...]

- l) *podmiot zajmujący się składowiskiem* oznacza osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za składowisko odpadów zgodnie z wewnętrznym prawodawstwem państwa członkowskiego, w którym składowisko jest zlokalizowane; osoba ta może ulec zmianie między fazą przygotowawczą i fazą poeksploatacyjnego nadzoru nad składowiskiem;

[...]

- n) *posiadacz* oznacza producenta odpadów lub osobę [fizyczną lub] prawną, która jest w ich posiadaniu;

[...]”.

6 Artykuł 10 dyrektywy 1999/31 stanowi:

„Państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, że wszystkie koszty związane z ustanowieniem i działalnością składowiska odpadów, o ile to możliwe wraz z kosztem zabezpieczenia finansowego lub jego odpowiednika określonego w art. 8 lit. a) pkt iv), oraz szacunkowe koszty zamknięcia i poeksploatacyjnego nadzoru nad składowiskiem przez okres co najmniej 30 lat zostały uwzględnione w cenie, którą będzie pobierał podmiot zajmujący się składowiskiem za składowanie w tym miejscu jakichkolwiek odpadów. Z zastrzeżeniem wymagań dyrektywy Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobody dostępu do informacji o środowisku [Dz.U. L 158, s. 56], państwa członkowskie zapewniają przejrzystość w zbieraniu i wykorzystywaniu wszelkich informacji dotyczących kosztów”.

7 Artykuł 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 75/442 ma następujące brzmienie:

„Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki celem wspierania:

a) po pierwsze, zapobiegania lub ograniczania produkcji odpadów [...]”.

8 Artykuł 1 dyrektywy 2000/35 stanowi, że jej przepisy mają zastosowanie do wszelkich należności, które stanowią wynagrodzenie w transakcjach handlowych.

9 Zgodnie z art. 2 pkt 1 dyrektywy 2000/35 „transakcje handlowe” oznaczają „transakcje między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a władzami publicznymi, które prowadzą do dostawy towarów lub świadczenia usług za zapłatą”.

- 10 Artykuł 3 dyrektywy 2000/35 zatytułowany „Odsetki od opóźnień w płatności” stanowi w szczególności, iż państwa członkowskie zapewnią, że w razie opóźnień w płatnościach odsetki są wymagalne i mogą być dochodzone przez wierzyciela, który spełnił swoje umowne i ustawowe zobowiązania i nie otrzymał należnej sumy w terminie, chyba że dłużnik nie ponosi winy za opóźnienie.

Uregulowania krajowe

- 11 W celu sprzyjania redukcji ilości produkowanych odpadów, jak również celem promowania odzyskiwania z odpadów surowców i energii art. 3 ust. 24 ustawy nr 549 z dnia 28 grudnia 1995 r. o środkach racjonalizacji finansów publicznych (dodatek zwykły do GURI nr 302 z dnia 29 grudnia 1995 r., zwanej dalej „ustawą nr 549/95”) wprowadza szczególny podatek od umieszczania odpadów stałych na składowiskach.
- 12 Zgodnie z art. 3 ust. 25 ustawy nr 549/95 zdarzeniem prowadzącym do powstania obowiązku podatkowego jest umieszczenie odpadów stałych na składowisku.
- 13 Z art. 3 ust. 26 ustawy nr 549/95 wynika, że ów obowiązek podatkowy spoczywa na podmiocie prowadzącym przedsiębiorstwo zajmujące się składowaniem końcowym, który jest zobowiązany przerzucić ten podatek na jednostkę samorządu lokalnego dostarczającą odpady na składowisko.

- 14 Artykuł 3 ust. 27 ustawy nr 549/95 stanowi, że szczególny podatek od umieszczania odpadów stałych na składowiskach jest płatny na rzecz regionów.
- 15 Zgodnie z art. 3 ust. 28 i 29 ustawy nr 549/95 kwota podlegająca zapłacie stanowi iloczyn kwoty rzeczzonego podatku, ilości odpadów umieszczonych na składowisku, wyrażonej w kilogramach oraz współczynnika korygującego, który uwzględnia specyficzną wagę oraz rodzaj odpadów, a także warunki umieszczania ich na składowisku.
- 16 Artykuł 3 ust. 31 ustawy nr 549/95 stanowi, że w przypadku nieuiszczenia podatku, uiszczenia go w niepełnej wysokości lub jego spóźnionej zapłaty nakłada się karę pieniężną, która może wynieść 400% kwoty podatku związanego z dokonaną czynnością.
- 17 Artykuły 1 ust. 1 i 2 pkt a) dekretu z mocą ustawy nr 231 z dnia 9 października 2002 r. dotyczącego transpozycji dyrektywy 2000/35 w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (GURI nr 249 z dnia 23 października 2002 r., s. 16) stanowią zasadniczo powtórzenie treści art. 1 i art. 2 pkt 1) teżdy dyrektywy.

Postępowanie przed sądem krajowym i wnioszek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 18 Pontina Ambiente, mająca siedzibę w Rzymie, zajmuje się zbiorą i usuwaniem odpadów. Jej działalność polega w szczególności na przyjmowaniu do przewidzianego w tym celu składowiska odpadów stałych pochodzących z różnych gmin położonych w Regione Lazio, na ich składowaniu oraz przetwarzaniu w celu wytworzenia produktów pochodnych i kompostu, jak również na zmniejszaniu ich objętości.

- 19 Zgodnie z ustawą nr 549/95 oraz regionalną ustawą wykonawczą Pontina Ambiente jest zobowiązana do zapłaty co kwartał na rzecz Regione Lazio szczególnego podatku od umieszczania odpadów stałych na składowiskach, który winien zostać uiszczony najpóźniej w ciągu miesiąca następującego po zakończeniu kwartału kalendarzowego, w którym odpady zostały umieszczone na składowisku. Pontina Ambiente jest zobowiązana przerzucić ten podatek na gminy dostarczające odpady na składowisko.
- 20 Wspomniana spółka zapłaciła z opóźnieniem podatek za trzeci i czwarty kwartał 2004 r., w związku z czym właściwe władze w Regione Lazio skierowały do niej w październiku 2006 r. dwie decyzje podatkowe i jednocześnie nałożyły na nią kary pieniężne przewidziane w art. 3 ust. 31 ustawy nr 549/95.
- 21 W dniu 4 stycznia 2007 r. Pontina Ambiente wystąpiła do Commissione tributaria provinciale di Roma z wnioskiem o stwierdzenie nieważności środków zastosowanych przez Regione Lazio.
- 22 Pontina Ambiente zakwestionowała przepisy ustawy nr 549/95 w zakresie, w jakim nakładają na podmiot zajmujący się składowiskiem obowiązek zapłaty omawianego podatku. Zakwestionowała również kary nałożone na nią z tytułu spóźnionej zapłaty tego podatku na rzecz Regione Lazio, gdyż to odnośne gminy spowodowały owo opóźnienie w zapłacie. Spółka ta poddała krytyce fakt, iż zapłata rzeczonoego podatku przez podmiot zajmujący się składowiskiem nie jest uzależniona od wywiązania się przez dane gminy z obowiązku zapłaty za wykonane usługi i że nie przewidziano żadnej kary dla tych gmin.
- 23 Wspomniana spółka powołała się w szczególności na brak zgodności niektórych zasad stosowania rozpatrywanego podatku, dotyczących określenia podmiotu podlegającego obowiązkowi podatkowemu oraz systemu kar w razie spóźnionej zapłaty tego podatku z prawem Unii, a konkretnie z art. 12 WE, 14 WE, 43 WE, 46 WE, z art. 10 dyrektywy 1999/31 oraz ze stosownymi przepisami dyrektywy 2000/35.

- 24 Uznawszy, że zarzuty podniesione przez Pontina Ambiente mogą być zasadne, Commissione tributaria provinciale di Roma postanowiła, co następuje:

„Sąd uważa, że art. 3 ust. 26 i 31 ustawy nr 549/95 [...] w wykładni nadanej mu przez amministrazione finanziaria, zgodnej z jego jednoznacznym brzmieniem, może być sprzeczny z art. 12 [WE], 14 [WE], 43 [WE] i 46 [WE], art. 10 dyrektywy 1999/31 [...] oraz motywami [siódmym, dziesiątym, szesnastym i dziewiętnastym] [...] dyrektywy 2000/35 [...] i że w konsekwencji powstaje pytanie co do zgodności wskazanych uregulowań krajowych z prawem wspólnotowym. W związku z powyższym Sąd postanawia zawiesić postępowanie w sprawie oraz wstrzymać wykonanie decyzji, a także zwrócić się do Trybunału [...] o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zgodnie z jego kompetencjami”.

W przedmiocie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym oraz w przedmiocie sposobu, w jaki sformułowano pytania

- 25 Komisja Wspólnot Europejskich ma wątpliwości co do dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, ponieważ po pierwsze sąd krajowy nie sformułował pytania w wyraźny sposób, a po drugie zwrócił się w rzeczonym wniosku o wydanie przez Trybunał rozstrzygnięcia w przedmiocie zgodności przepisów krajowych z prawem Unii.
- 26 Ponadto rząd włoski i Komisja zauważają, że postanowienie odsyłające nie zawiera żadnej wskazówki pozwalającej zrozumieć powód, dla którego wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy art. 12 WE, 14 WE, 43 WE i 46 WE.

- 27 Po pierwsze, należy przypomnieć, że wprawdzie w ramach odesłania prejudycjalnego Trybunał nie może wypowiadać się w przedmiocie zgodności przepisów krajowych z prawem Unii, ale może przedstawić kryteria wykładni prawa Unii, które umożliwią sądowi krajowemu ocenę tej zgodności w celu rozstrzygnięcia zawisłego przed nim sporu (wyrok z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie C-254/08 Futura Immobiliare i in., Zb.Orz. s. I-6995, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 28 Po drugie, należy stwierdzić, że chociaż sąd krajowy nie sformułował pytania w wyraźny sposób, dostarczył on jednak dostatecznie dużo informacji dotyczących zarówno okoliczności faktycznych, jak i okoliczności prawnych charakteryzujących spór w postępowaniu głównym, które pozwalają Trybunałowi zrozumieć, jaki jest cel wniosku złożonego przez sąd krajowy i przedstawić mu wykładnię właściwych przepisów prawa Unii, która może być przydatna w rozwiązaniu tego sporu.
- 29 Dotyczy to art. 10 dyrektywy 1999/31 oraz dyrektywy 2000/35. Postanowienie odsyłające nie wyjaśnia natomiast, dlaczego art. 12 WE, 14 WE, 43 WE i 46 WE mają znaczenie w kontekście wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. W szczególności postanowienie odsyłające nie wskazuje, w jaki sposób rzeczony artykuł mogłyby zostać zastosowane do opisanej w nim sytuacji, która — jak wskazała rzecznik generalna w pkt 35–38 swej opinii — wydaje się dotyczyć wyłącznie jednego państwa członkowskiego i nie wykazywać żadnego elementu transgranicznego.
- 30 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny w zakresie, w jakim nie dotyczy art. 12 WE, 14 WE, 43 WE i 46 WE.

31 Na podstawie informacji przekazanych przez sąd krajowy można dojść do przekonania, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy następujących pytań:

- 1) Czy art. 10 dyrektywy 1999/31 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie istnieniu przepisów krajowych — takich jak przepisy będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym — nakładających na podmiot zajmujący się składowiskiem obowiązek zapłaty szczególnego podatku od umieszczania odpadów stałych na składowiskach, który winien mu zostać zwrócony przez jednostkę samorządu lokalnego umieszczającą odpady na składowisku, i przewidujących nałożenie na ten podmiot sankcji finansowych z tytułu spóźnionej zapłaty tego podatku, jeśli owe przepisy nie wymagają jednak, by wspomniana jednostka zwróciła kwotę rzeczzonego podatku temu podmiotowi w określonym terminie i poniosła — w razie zwłoki w zwrocie — wszystkie koszty wynikające z jej zwłoki, w tym kwotę sankcji finansowych nałożonych na ów podmiot?
- 2) Czy dyrektywę 2000/35 należy interpretować w ten sposób, że kwoty należne podmiotowi zajmującemu się składowiskiem od jednostki samorządu lokalnego umieszczającej odpady na składowisku — takie jak kwoty należne z tytułu zwrotu podatku — są objęte zakresem stosowania rzeczzonej dyrektywy i że państwa członkowskie winny zatem zapewnić, zgodnie z jej art. 3, by w razie opóźnienia w płatności wspomnianych kwot odsetki były wymagalne?

Co do istoty

W przedmiocie pytania pierwszego

32 Zgodnie z art. 10 dyrektywy 1999/31 państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, że wszystkie koszty związane z ustanowieniem i działalnością składowiska odpadów zostaną uwzględnione w cenie, którą będzie pobierał podmiot zajmujący się tym składowiskiem za składowanie w tym miejscu jakichkolwiek odpadów.

- 33 Jak wskazała rzeczniczka generalna w pkt 49 swej opinii, art. 10 dyrektywy 1999/31 nie narzuca państwu członkowskiemu żadnej szczególnej metody finansowania kosztów działalności składowisk. W związku z tym przy aktualnym stanie prawa Unii — w zakresie, w jakim nie istnieje żadna regulacja ustanowiona na podstawie art. 175 WE, która wymagałaby od państw członkowskich stosowania szczególnej metody finansowania tych kosztów — takie finansowanie może, w zależności od wyboru zainteresowanego państwa członkowskiego, być zapewnione bez różnicy w drodze podatku, opłaty lub w każdy inny sposób (zob. analogicznie ww. wyrok w sprawie Futura Immobiliare i in., pkt 48).
- 34 Wynika stąd, że art. 10 dyrektywy 1999/31 nie stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie wprowadziło podatek od składowanych odpadów, który winien zostać zapłacony przez podmiot zajmujący się składowiskiem i przerzucony na posiadacza odpadów, który umieścił je na składowisku. Ów przepis nie stoi też na przeszkodzie temu, by nałożono sankcje na wspomniany podmiot zajmujący się składowiskiem, który uiszcza rzeczony podatek z opóźnieniem, ponieważ wprowadzenie takich sankcji, jak i określenie podmiotu zobowiązanego do zapłaty takiego podatku należy do wyłącznej kompetencji państw członkowskich.
- 35 Artykuł 10 dyrektywy 1999/31 wymaga jednak, jak wynika to również z motywu dwudziestego dziewiątego tej dyrektywy, by państwa członkowskie podjęły środki mające na celu zapewnienie, że wszystkie koszty związane z ustanowieniem i działalnością składowiska odpadów zostaną uwzględnione w cenie pobieranej za usuwanie odpadów poprzez umieszczanie ich na składowisku.
- 36 Ów wymóg jest wyrazem zasady „zanieczyszczający płaci”, która oznacza, że — jak orzekł już Trybunał w kontekście dyrektywy 75/442 i dyrektywy 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (Dz.U. L 114, s. 9) — koszt usuwania odpadów jest ponoszony przez ich posiadaczy (zob. wyroki: z dnia 7 września 2004 r. w sprawie C-1/03 Van de Walle i in., Zb.Orz. s. I-7613, pkt 57; z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie C-188/07 Commune de Mesquer, Zb.Orz. s. I-4501, pkt 71; ww. wyrok w sprawie Futura Immobiliare i in., pkt 44, 45 i przytoczone tam orzecznictwo). Wymóg ten wpisuje się w cel dyrektywy 1999/31, która — zgodnie z jej art. 1 ust. 1 — zmierza do spełnienia wymogów dyrektywy 75/442, w szczególności jej art. 3, który między innymi zobowiązuje państwa członkowskie do podjęcia stosownych środków celem wspierania zapobiegania lub redukcji ilości produkowanych odpadów.

- 37 Wynika stąd zwłaszcza, że bez względu na to jakie przepisy krajowe normują kwestie składowisk odpadów, wspomniane przepisy muszą zapewnić, by wszystkie koszty działalności takiego składowiska były rzeczywiście ponoszone przez posiadaczy umieszczających odpady na składowisku celem ich usunięcia.
- 38 W związku z tym chociaż państwo członkowskie może wprowadzić podatek od odpadów, który winien zostać zapłacony przez podmiot zajmujący się składowiskiem i zwrócony temu podmiotowi przez jednostki samorządu lokalnego, które umieszczają odpady na składowisku, owo państwo może to uczynić jedynie pod warunkiem, że to rozwiązanie podatkowe jest połączone ze środkami mającymi zapewnić, że podatek zostanie rzeczywiście zwrócony w krótkim terminie, tak aby nie obciążać tegoż podmiotu nadmiernymi kosztami działalności wynikającymi z tego, że rzeczzone jednostki samorządu lokalnego spóźniają się z zapłatą, i nie doprowadzić w ten sposób do naruszenia zasady „zanieczyszczający płaci”. Obciążenie takimi kosztami podmiotu zajmującego się składowiskiem prowadziłoby do przypisania mu kosztów związanych z usuwaniem odpadów, których nie wytworzył, a jedynie zapewnia ich usuwanie w ramach wykonywanej przez siebie działalności usługowej.
- 39 W każdym razie podobnie jak podatek — taki jak ten, którego dotyczy postępowanie przed sądem krajowym — obliczony na podstawie ilości odpadów umieszczonych na składowisku stanowi koszt związany z działalnością, w rozumieniu art. 10 dyrektywy 1999/31, który należy uwzględnić w cenie, jaką ma zapłacić podmiotowi zajmującemu się składowiskiem posiadacz umieszczający odpady na składowisku, wszystkie koszty związane z odzyskaniem kwot należnych z tego tytułu wspomnianemu podmiotowi od tego posiadacza, a w szczególności koszty wynikające z opóźnienia w zapłacie tych kwot, w tym ewentualne koszty poniesione w celu uniknięcia nałożenia sankcji finansowej, winny zostać uwzględnione w ramach tej ceny w celu spełnienia wymogów określonych w art. 10 dyrektywy 1999/31.
- 40 Dotyczy to również sankcji finansowych nałożonych na podmiot zajmujący się składowiskiem z uwagi na spóźnioną zapłatę takiego podatku, jeśli to opóźnienie jest wynikiem zwłoki posiadacza odpadów w zwrocie kwot należnych z tytułu tego podatku, co winno zostać sprawdzone przez sąd krajowy.

- 41 Mając powyższe na względzie, na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 10 dyrektywy 1999/31 należy interpretować w ten sposób, iż nie stoi on na przeszkodzie istnieniu przepisów krajowych — takich jak przepisy będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym — nakładających na podmiot zajmujący się składowiskiem obowiązek zapłaty podatku, który winien zostać mu zwrócony przez jednostkę samorządu lokalnego umieszczającą odpady na składowisku, i przewidujących nałożenie na niego sankcji finansowych w razie spóźnionej zapłaty tego podatku, pod warunkiem jednak, że przepisy te są połączone ze środkami mającymi zapewnić, iż wspomniany podatek zostanie rzeczywiście zwrócony w krótkim terminie, a wszystkie koszty związane z odzyskaniem, a w szczególności koszty wynikające z opóźnienia w zapłacie kwot należnych z tego tytułu wspomnianemu podmiotowi od rzeczonyj jednostki samorządu lokalnego, w tym sankcje finansowe ewentualnie nałożone na ów podmiot ze względu na to opóźnienie, zostaną uwzględnione w ramach ceny, jaką ma zapłacić temu podmiotowi ta jednostka samorządu lokalnego. Do sądu krajowego należy sprawdzenie, czy te przesłanki zostały spełnione.

W przedmiocie pytania drugiego

- 42 Artykuł 1 dyrektywy 2000/35 stanowi, że jej przepisy mają zastosowanie do wszelkich należności, które stanowią wynagrodzenie w transakcjach handlowych. Zgodnie z jej art. 2 pkt 1 „transakcje handlowe” oznaczają „transakcje między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a władzami publicznymi, które prowadzą do dostawy towarów lub świadczenia usług za zapłatą”.
- 43 Przepisy te zostały przetransponowane w podobnym brzmieniu do włoskiego porządku prawnego dekretem z mocą ustawy nr 231 z dnia 9 października 2002 r.
- 44 Jeśli chodzi — w postępowaniu przed sądem krajowym w niniejszej sprawie — o związek między podmiotem zajmującym się składowiskiem a jednostką samorządu lokalnego umieszczającą odpady na składowisku, z informacji zawartych w postanowieniu odsyłającym wynika, że ów podmiot świadczy na rzecz tej jednostki usługę, a mianowicie usuwa odpady umieszczane na składowisku, w zamian za co wspomniana

jednostka płaci mu wynagrodzenie obejmujące zgodnie z art. 3 ust. 26 ustawy nr 549/95 kwotę szczególnego podatku uiszczanego przez niego.

45 Okazuje się zatem, że — wbrew twierdzeniom rządu włoskiego — związek między podmiotem zajmującym się składowiskiem a jednostką samorządu lokalnego umieszczającą odpady na składowisku stanowi transakcję między przedsiębiorstwem a podmiotem publicznym, która prowadzi do świadczenia usług za zapłatą, a zatem transakcję handlową w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy 2000/35.

46 Dlatego też płatności dokonywane jako zapłata w ramach takiej transakcji są objęte zakresem stosowania dyrektywy 2000/35.

47 Wynika stąd, że w sytuacji takiej jak sytuacja w postępowaniu przed sądem krajowym państwa członkowskie winny zapewnić, zgodnie z art. 3 dyrektywy 2000/35, by odsetki były wymagalne w razie opóźnienia w płatności kwot należnych z tego tytułu podmiotowi zajmującemu się składowiskiem od jednostki samorządu lokalnego umieszczającej odpady na składowisku, które obejmują stosownie do okoliczności, jak zostało to wskazane w pkt 38 niniejszego wyroku, kwotę podatku uiszczanego przez ten podmiot, która powinna zostać zwrócona przez jednostkę samorządu lokalnego umieszczającą te odpady na składowisku.

48 Z powyższego wynika, że na pytanie drugie należy odpowiedzieć, iż art. 1, art. 2 pkt 1 i art. 3 dyrektywy 2000/35 należy interpretować w ten sposób, że kwoty należne podmiotowi zajmującemu się składowiskiem od jednostki samorządu lokalnego umieszczającej odpady na składowisku — takie jak kwoty należne z tytułu zwrotu podatku — są objęte zakresem stosowania rzeczonyj dyrektywy i że państwa członkowskie winny zatem zapewnić, zgodnie z jej art. 3, by w razie opóźnienia w płatności wspomnianych kwot, które może zostać przypisane tej jednostce samorządu lokalnego, ów podmiot mógł żądać zapłaty odsetek.

W przedmiocie kosztów

⁴⁹ Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 10 dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów, zmienionej rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r., należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie istnieniu przepisów krajowych — takich jak przepisy będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym — nakładających na podmiot zajmujący się składowiskiem obowiązek zapłaty podatku, który winien zostać mu zwrócony przez jednostkę samorządu lokalnego umieszczającą odpady na składowisku, i przewidujących nałożenie na ten podmiot sankcji finansowych w razie spóźnionej zapłaty tego podatku, pod warunkiem jednak, że przepisy te są połączone ze środkami mającymi zapewnić, iż wspomniany podatek zostanie rzeczywiście zwrócony w krótkim terminie, a wszystkie koszty związane z odzyskaniem, a w szczególności koszty wynikające z opóźnienia w zapłacie kwot należnych z tego tytułu wspomnianemu podmiotowi od rzeczonoj jednostki samorządu lokalnego, w tym sankcje finansowe ewentualnie nałożone na ów podmiot ze względu na to opóźnienie, zostaną uwzględnione w ramach ceny, jaką ma zapłacić temu podmiotowi ta jednostka samorządu lokalnego. Do sądu krajowego należy sprawdzenie, czy te przesłanki zostały spełnione.
- 2) Artykuł 1, art. 2 pkt 1 i art. 3 dyrektywy 2000/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych należy interpretować w ten sposób, że kwoty należne podmiotowi zajmującemu się składowiskiem od jednostki samorządu lokalnego umieszczającej odpady na składowisku — takie jak kwoty należne z tytułu zwrotu podatku — są objęte zakresem

stosowania rzeczonyj dyrektywy i że państwa członkowskie winny zatem zapewnić, zgodnie z jej art. 3, by w razie opóźnienia w płatności wspomnianych kwot, które może zostać przypisane tej jednostce samorządu lokalnego, ów podmiot mógł żądać zapłaty odsetek.

Podpisy